

Oplegnotitie informierend

Onderwerp	Toekomstverkenning en scenario's Brandweer en Crisisbeheersing
Ter behandeling in de vergadering van	de Bestuurscommissie Veiligheid
Status	Kies een item.
Portefeuillehouder	Oebele Brouwer en Jan Rijpstra
Auteur	Wim Kleinhuis
Bijlagen	GEEN
Vergaderdatum	13-2-2023
Agendapunt	11

Kennisnemen van	Het plan om met behulp van een interactief proces toekomstscenario's te ontwikkelen voor Brandweer en Crisisbeheersing.
Inleiding	<p>In 2022 zijn er landelijk twee toekomstverkenningen opgeleverd aan de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio's (RCDV). Eén voor de brandweer en één voor crisisbeheersing. Beide toekomstverkenningen beschrijven maatschappelijke trends, geven een indicatie van de mate waarin brandweer en crisisbeheersing hierdoor geraakt worden en moeten leiden tot een landelijke strategische agenda. Ook wordt gestimuleerd om de toekomstverkenningen in de eigen regio te benutten voor ontwikkeling en innovatie.</p> <p>Op 5 oktober 2022 is de bestuurscommissie veiligheid meegenomen in de resultaten van de toekomstverkenningen en de plannen om deze te vertalen naar Veiligheidsregio Fryslân. Dit initiatief is omarmd. Inmiddels zijn er concrete plannen gemaakt en kunnen we daadwerkelijk aan de slag.</p> <p>Via deze oplegnotitie informeren wij u graag over dit proces, wat het gaat opleveren en wat u hiervan gaat merken.</p>
Kernboodschap	<p>Waarom doen we dit nu?</p> <p>De afdeling Crisisbeheersing en Brandweer Fryslân staan beide voor een aantal strategische uitdagingen. Eén daarvan is dat de rol van veiligheidsregio's en daarmee crisisbeheersing verandert. Langdurige crises zoals de coronacrisis vragen een andere aanpak en inrichting van de organisatie. Het snel kunnen gebruiken van juiste en betrouwbare data heeft ook een impact. En dit allemaal in een omgeving waarin vaker ook bovenregionaal samengewerkt moet worden. Om mee te gaan in deze beweging is het nu nodig om te onderzoeken welke positie, organisatievorm en producten het beste hierbij passen.</p>

Brandweer Fryslân staat voor een vergelijkbare vraag. Ook daar zijn ontwikkelingen waarvan we nu al zien dat ze impact gaan hebben op de organisatie. Denk aan de vraag in welke mate de op vrijwilligheid gebaseerde inrichting van de brandweezorg in de toekomst houdbaar is, wanneer mensen minder bereid zijn om vrijwilligerswerk te doen, Ook hier is het gebruik van betrouwbare data steeds belangrijker. En nieuwe risico's zoals de energietransitie zullen ook hun weerslag op de inrichting van de brandweer hebben.

Ondertussen zijn er op landelijk niveau ontwikkelingen die ook impact gaan hebben op de inrichting van zowel crisisbeheersing als de brandweer. De evaluatie van de wet veiligheidsregio's is zo eentje, waarin een beweging wordt beschreven die moet leiden tot een versterking van de inrichting van crisisbeheersing. Het is niet voor niets dat het ministerie hier middelen beschikbaar voor heeft gesteld, en ook dit dwingt ons om na te denken over de toekomst.

Kortom, zowel Crisisbeheersing als Brandweer Fryslân staan voor de vraag wat voor organisatie ze in de toekomst willen zijn. En het ontwikkelen van toekomstscenario's kan hier goed bij helpen.

Hoe ziet het proces eruit?

De uitwerking van het proces is een coproductie tussen Veiligheidsregio Fryslân en het Fries Sociaal Planbureau (FSP). Het FSP adviseert en begeleidt ons bij het in beeld brengen van de scenario's.

Een scenarioproces is een bewezen methode, het helpt om strategisch vooruit te kijken, vroegtijdig veranderingen te signaleren en er op in te kunnen spelen. En scenario's helpen om hierover het gesprek aan te gaan. Niet om de toekomst te voorspellen, maar om te verkennen wat er mogelijk zou kunnen gebeuren op het domein van Brandweezorg en Crisisbeheersing in Fryslân. De scenario's rusten onder andere op vooronderzoek dat opvraagbaar is bij het FSP.

Voor de uitvoering hebben het FSP en Veiligheidsregio Fryslân een gezamenlijke projectgroep ingericht. Deze projectgroep gaat een aantal bijeenkomsten organiseren. Inwoners, eerstelijnspartners, vrijwilligers, crisisfunctionarissen, ambtenaren, bestuurders en onze collega's worden uitgenodigd om deel te nemen en via een interactief scenarioproces gezamenlijke mogelijke scenario's voor de toekomst te ontwerpen.

Wat is het resultaat?

Het interactieve scenarioproces moet leiden tot samen met inwoners, eerstelijnspartners, vrijwilligers, crisisfunctionarissen, ambtenaren, bestuurders en onze collega's vormgegeven scenario's voor de toekomst. Niet om de toekomst te voorspellen, maar om te verkennen wat er mogelijk zou kunnen gebeuren.

Uiteindelijk ligt er voor de zomer van 2023 een eindrapportage waarin deze scenario's beschreven zijn, en een eerste denkrichting van mogelijke bijpassende beleidsopties.

Wat is de globale planning?

In het eerste kwartaal van 2023:

- Deelnemers worden uitgenodigd.

	<ul style="list-style-type: none"> - Vooronderzoek (Destep analyse op basis van data van het FSP en de landelijk uitgevoerde toekomstverkenningen) <p>In het tweede kwartaal van 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bijeenkomsten voor het ontwikkelen van scenario's. - Opleveren van een rapportage. <p>Het tweede half jaar van 2023 wordt een nieuw proces opgestart, om de opbrengst van dit proces te vertalen naar welke beleidsopties we concreet willen gaan uitwerken.</p> <p>Wat merkt u hiervan? U bent van harte uitgenodigd om deel te nemen aan dit proces. Daarnaast wordt ook uw gemeenteraad aangeschreven en uitgenodigd, net als een deel van uw ambtenaren. Verder kunnen inwoners en bedrijven uit uw gemeente benaderd worden. Mogelijk wordt u als bestuurder van de veiligheidsregio benaderd voor vragen hierover. Daarom is het goed om te weten dat dit initiatief speelt, waarbij we iedereen van harte uitnodigen om te participeren, zodat de opbrengst vanuit een zo divers mogelijk spectrum is opgebouwd.</p> <p>Verder informeren we u in de eerstvolgende bestuurscommissievergadering over de stand van zaken. De rapportage zal dan nog niet klaar zijn vermoedelijk. Deze verwachten we u te kunnen presenteren in de eerste bestuurscommissievergadering na de zomer.</p>
Consequenties	De scenario's zijn de basis voor toekomstige beleidsopties die van invloed kunnen zijn op de manier waarop we crisisbeheersing en brandweezorg in Fryslân vormgeven.
Communicatie	Communicatie wordt binnen het project opgepakt.